FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Seksjon fiskeriregulering
Saksbehandler: Njål Wang Andersen
Telefon: 55 23 80 00
Vår referanse: 26/27102
Deres referanse:
Dato: 09.11.2026

Naturvernforbundet
Att: Per-Erik Schulze

Angående spørsmål om sildefiske innenfor fjordlinjene i Altafjorden

Høstingsforskriften § 31 første ledd stiller opp et generelt forbud mot fiske innenfor fjordlinjene for fartøy på eller over 15 meter største lengde. Fiskeridirektoratet er imidlertid gitt fullmakt til å gi dispensasjon fra fjordlinjeforbudet under nærmere vilkår, jf. høstingsforskriften § 31 tredje ledd. I år er det gir dispensasjon for notfiske etter sild innenfor fjordlinjene i et område på Kvænangen og et område på Altafjorden. Dispensasjonen i Kvænangen er kun forbeholdt fartøy i kystfartøygruppen. Dette for å sikre at det ikke er for mange større fartøy på fjorden og at mindre fartøy som fisker ikke blir fortrengt. Dispensasjonen på Altafjorden gjelder alle fartøy som kan fiske sild med not. Her der det ikke samme fare for at mindre fartøy blir fortrengt og fisket er nøye overvåket for å sikre at alle fartøy blir tatt hensyn til. Dispensasjonshjemmelen lyder:

«Dersom det er nødvendig av hensyn til praktisk gjennomføring av fisket, og det er vurdert som forsvarlig ut fra biologiske og økosystembaserte betraktninger, kan Fiskeridirektoratet i særlige tilfeller gjøre unntak fra forbudet i første ledd i bestemte fiskerier for bestemte fartøygrupper i bestemte områder for et bestemt tidsrom.»

Vilkårene for å gi dispensasjon skal sikre at dispensasjonen er forenelig med de hensynene fjordlinjereguleringen skal ivareta, som er hensynet til å verne kysttorsk og småsild samt hensynet til å verne den minste flåtegruppen. Bakgrunnen for at det er en dispensasjonshjemmel er at et absolutt forbud vil gjøre det vanskelig å få utnyttet kvoten på vandrende bestander som sild og makrell, som ofte trekker inn i fjordene.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra fjordlinjeforbudet har Fiskeridirektoratet forholdt seg strengt til dispensasjonshjemmelens intensjon og ordlyd. Situasjonen de siste årene, har vært at silda har vært vanskelig tilgjengelig utenfor fjordlinjene, og dispensasjon fra fjordlinjene har vært ansett nødvendig for å sikre at den største flåten får fisket opp kvotene sine. Slik har det også vært i år. Fra 2017 og frem til 2024 trakk silda i all hovedsak inn i Kvænangen. De to siste årene har silda i all hovedsak trukket inn i Altafjorden.

Fiskeridirektoratet har brukt store ressurser på å sikre at dispensasjonene fra fjordlinjeforbudet har vært forenelig med biologiske hensyn og hensynet til den minste flåtegruppen. Fjordlinjene har ikke blitt åpnet før det har vært gjennomført et prøvefiske i regi

av Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste for å sjekke bifangst av bunnfisk (torsk, hyse og sei) i sildefangstene og størrelsen på silda. Det foreligger skriftlige fangstjournaler fra prøvetakning ved hver åpning eller endring av fjordlinjene. Havforskningsinstituttet har ingen biologiske innvendinger mot at fjordlinjene åpnes så lenge det gjennomføres slik prøvetakning. Sjøtjenesten er til stede på fiskefeltet og overvåker fisket. Kystvakten har også bistått i forbindelse med åpning av fjordlinjene. Fisket innenfor fjordlinjene er følgelig et godt kontrollert fiskeri. En slik streng kontroll er nødvendig fordi fisket er dynamisk. I år ble deler av det åpnede området i Kvænangen stengt fordi nye prøver viste for stor bifangst av torsk og sei.

Fjordlinjene åpnes ikke før dataene fra prøvefisket viser en bifangstprosent som er på et akseptabelt nivå. Fiskeridirektoratet operer med svært strenge bifangstgrenser for bunnfisk, og da særlig for torsk. Når det gjelder hensynet til å beskytte småsild, er erfaringene fra prøvefiske at det ofte er større sild innenfor fjordlinjene enn utenfor, og at det slik sett er biologisk gunstig å dispensere fra fjordlinjene. Åpningen for fiske innenfor fjordlinjene har også vært biologisk gunstig ikke bare fordi det kan fiskes på større sild, men også fordi det har vært mere bifangst av bunnfisk i fangstene utenfor fjordlinjene enn innenfor. Dette har sammenheng med at silda har stått tettere innenfor fjordlinjene.

Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste har ikke erfart at åpningen av fjordlinjene har ført til redskapskollisjoner eller til at den minste flåten har blitt fortrengt fra fiskefelt.

Fiskeridirektoratet har flere års erfaring med havfiskeflåten og stor kyst sitt fiske innenfor fjordlinjene i Troms og Finnmark. Slik Fiskeridirektoratet vurderer det, vil biologiske forhold ikke tilsi at det skal settes et absolutt forbud mot at havfiskeflåten fisker innenfor fjordlinjene. Da vi ikke har erfart at den minste kystflåten blir fortrengt på feltet ved åpning av fjordlinjene, anser vi heller ikke at hensynet til den mindre flåten kan begrunne et slikt absolutt forbud. Et absolutt forbud vil ha den store negative konsekvensen at havfiskeflåten kan få problemer med å få fisket kvoten sin.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Njål Wang Andersen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:
Naturvernforbundet